

Roman BARON, Roman MADECKI, Jan MALICKI et. al.: **Czeskie badania nad Polską w kontekście Europy Środkowej i Wschodniej**. Praha, Historický ústav 2016, 703 s.

Nauka powinna dążyć przede wszystkim do odkrywania prawdy: o świecie, ludzkości, nas samych; spełniając to nadrzędne kryterium, może również służyć najcenniejszym wartościom, do których w procesie historycznym doszła cywilizacja euroatlantycka – takim jak wolność, poszanowanie prawa i godności ludzkiej. Krytycyzm, pluralizm, dialog i polilog, empatia, szerokość spojrzenia, dążenie do postrzegania faktów i zdarzeń z różnych perspektyw – to tylko niektóre postawy i kompetencje wynikające z przyjętego i wspólnie podzielanego systemu wartości. Nasza rola w Europie polega przecież na budowaniu mostów, wzajemnym poznawaniu i zrozumieniu, na umiejętności wytwarzania spojrzeń i postaw badawczych heterodoksyjnych, uwzględniających wieloraką perspektywę kulturową, wreszcie na ukazywaniu, że ani tożsamość, ani żadne zjawisko kulturowe nie jest bytem, lecz procesem, współdziałaniem niezliczonych czynników działających w czasie, niejednorodnych, uwikłanych w relacje, w aksjologię i niestety w politykę.

Oddajemy do rąk Szanownych Czytelników interdyscyplinarną monografię zbiorową, która jest wynikiem „końcowym” współdziałania międzynarodowego zespołu – składającego się z kilkudziesięciu badaczy (od młodych adeptów nauki po nestorów) z regionu Europy Środkowej i Wschodniej oraz Stanów Zjednoczonych (Czechy, Polska, Słowacja i Węgry; Litwa; Białoruś i Rosja; Ukraina; USA). W ramach realizacji projektu Czeskie badania nad Polską w kontekście europejskim II, wspartego finansowo przez Forum Czesko-Polskie przy Ministerstwie Spraw Zagranicznych Republiki Czeskiej, powstała czeskojęzyczna publikacja pt. *Česká polonistická studia: tradice a současnost (filologie – historie – politologie – právo)* (Praha 2014), poświęcona przede wszystkim szeroko rozumianym czeskim studiom polonistycznym i polonoznawczym. Niejako kontynuacją jest niniejsze opracowanie książkowe pt. *Czeskie badania nad Polską w kontekście Europy Środkowej i Wschodniej* (Praga 2016), mające na celu spojrzenie na badane zagadnienia z perspektywy komparatystycznej w kontekście środkowo-wschodnioeuropejskim; naszym zdaniem bowiem takie podejście metodologiczne prowadzi do głębszego zrozumienia uwarunkowań i wyników badań poszczególnych narodowych dyscyplin humanistycznych zajmujących się polską historią, literaturą i kulturą.

Dodajmy, iż rdzeń zaplecza instytucjonalnego stanowiły w obu przypadkach: Instytut Historii Czeskiej Akademii Nauk w Pradze (Historický ústav Akademie věd České republiky, v. v. i.), Instytut Sławistyki Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Masaryka w Brnie (Ústav slavistiky Filozofické fakulty Masarykovy univerzity) oraz Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego.

ISBN 978-80-7286-271-9